

Vitnodiging – Vitnodiging – Vitnodiging

Online verdiepende vorming HGD – OOC'S

06/05/2021

In Vlaanderen zijn we met 22 OOC's, die al vele jaren aan de slag gaan met kinderen, jongeren en gezinnen om via een handelingsgericht diagnostisch traject de mensen opnieuw perspectief te bieden in de veelheid aan moeilijkheden waar ze mee te maken krijgen. In 2013 werd het protocol Handelingsgerichte Diagnostiek in de Onthaal-, Oriëntatie en Observatiecentra geboren. Het protocol verbindt ons in een gezamenlijke manier van kijken naar een handelingsgericht diagnostisch traject. Toch trachten we blijvend de autonomie van ieder OOC te behouden en werd er binnen iedere organisatie gezocht, geëxperimenteerd, geploeterd om dit protocol in onze dagelijkse werking te integreren. Na 8 jaar willen we samen tijdens deze vormingsdag verdiepend naar het protocol kijken. We willen hiermee over het muurtje kijken bij ieders OOC naar datgene waar we van vinden "dit doen we goed, hier voelen we ons al wat competent in". We kijken uit naar een boeiende dag vol inspiratie, online netwerking, verdieping, ...

PROGRAMMA

9u15: Binnensijpelen van iedereen via Zoom...

9u30: Inleidend woordje: *strategisch belang verbondenheid in autonomie*

(door Paul Verbiest – directie OOC De Zandberg) – onbeperkt aantal deelnemers

10u: *Het HGD protocol: Van de ivoren toren naar de dagdagelijkse realiteit*

(door Prof. Dr. Guy Bosmans – Docent aan de Faculteit Psychologie en Pedagogische Wetenschappen (onderzoekseenheid Gezins- en Orthopedagogiek), K.U. Leuven) – onbeperkt aantal deelnemers

11u: Pauze

11u15: Keuze lange workshop *

- beperkt aantal deelnemers, inschrijving verplicht

12u30: Middagpauze

13u15: Keuze korte workshop **

- beperkt aantal deelnemers, inschrijving verplicht

14u15: Keuze korte workshop ***

- beperkt aantal deelnemers, inschrijving verplicht

15u: Pauze

15u15: *Een crisis is ook altijd een verhaal.*

(door Prof. Dr. Stijn van Heule; PSYNC (vakgroep Psychoanalyse en Raadplegingspsychologie) UGent) – onbeperkt aantal deelnemers

16u30: Slotwoord

door Annemie Nelissen (voorzitster Federatie OOC) – onbeperkt aantal deelnemers

Het HGD-protocol: Van de ivoren toren naar de dagdagelijkse realiteit

(door Prof. Dr. Guy Bosmans; 10u)

Het HGD-protocol werd met veel inzet en overtuiging geïmplementeerd door de verschillende OOC's. Hoewel het protocol als macro-diagnostische richtlijn om het diagnostische handelen te organiseren voor alle OOC's geapprecieerd werd als meerwaarde, bleek de vertaalslag naar het micro-diagnostische, zeg maar, dagdagelijkse diagnostische handelen een grote uitdaging. Om de implementatie van het protocol te faciliteren, is het belangrijk om op te letten voor enkele voor de hand liggende misvattingen over diagnostiek en het gebruik van het diagnostische protocol. Concreet zullen we het hebben over de verwachting dat diagnostiek leidt tot zekere uitspraken, dat diagnostiek en interventie te onderscheiden hulpverleningsfasen zijn, dat een multidisciplinair team enkel een wapen is tegen oordeelsfouten, en dat de diagnosticus een onderscheid moet maken tussen adaptief en maladaptief functioneren.

Een crisis is ook altijd een verhaal

(door Prof. Dr. Stijn van Heule; 15u15)

Psychische problemen komen onder allerlei gedaanten tot uiting. Bij de ene als agressieproblematiek, bij een andere als eetstoornis en bij nog iemand anders onder de vorm van een verslaving. Door problemen op die manier te categoriseren krijgen we vat op typische gedragspatronen. Maar er is meer. Het functioneren van mensen is ook altijd ingebed in leefwerelden en sociale omstandigheden. Crisissen getuigen met name van stilstanden in iemands verhaal. Ze geven uiting aan radeloosheid en verwarring. Aan boosheid en verdriet. Wie deze dynamiek wil vatten, moet de verhalen van jongeren lezen en beluisteren. Die moet tijd en ruimte scheppen om samen met alle betrokkenen te denken en te zoeken. Enkel op die manier kan diagnostiek het pad effenen voor pragmatische acties en destructieve patronen helpen doorbreken.

*KEUZE LANGE WORKSHOP (Blok 11u15)

Workshop 1: *Ouders als partner binnen het oriëntatie team*

OOC De Morgenster – max. 25 deelnemers

Vanuit OOC De Morgenster geloven we in de mogelijkheden van cliënten om actief mee vorm te geven aan hun hulpverleningsproces, we zorgen voor nauw overleg met cliënten en hun context. Begeleiders streven met hun cliënten naar een gedeelde visie op problemen en doelen. Zo kunnen we hulp op maat bieden, met participatie en inspraak van de cliënten. We zien dit als een respectvolle benadering die cliënten kan motiveren tot verandering. We trachten in deze workshop de diverse stappen binnen het diagnostisch traject in De Morgenster toe te lichten aan de hand van het schema Handelingsgerichte Diagnostiek en aan te tonen hoe de betrokkenheid van ouders hierbinnen een plaats krijgt, dit zowel formeel als informeel. We zoomen hierbij graag in aan de hand van een casus op de betrokkenheid van ouders tijdens de diverse momenten van de diagnostiek. De link kan gemaakt worden naar de manier waarop ouders inspraak krijgen over het verblijf van hun kind binnen het OOC. Wil je te weten komen op welke manier wij met onze ouders aan de slag gaan? Heb je zin om hierover met collega's in gesprek te gaan? Dan ben je bij deze workshop aan het juiste adres.

Workshop 2: *Benieuwd naar "Hoe wij de pedagogische dienst (leefgroepbegeleiding) concreet inzetten binnen de contextwerking in diagnostische trajecten?"*

OOC De Zandberg – max. 25 deelnemers

Binnen De Zandberg hebben we vanuit het protocol Handelingsgerichte Diagnostiek een specifieke rol toegekend in het multidisciplinair team, aan de pedagogische dienst (leefgroepbegeleiding). Vanuit het protocol en theoretische kaders hierbinnen, gaan we in het team op zoek wat de pedagogische dienst concreet in een dossier kan betekenen. Hiervoor worden leefgroepbegeleiding op een specifieke manier ingezet in de contextwerking. We willen jullie zicht geven op hoe De Zandberg is georganiseerd en op welke manier we ieders rol in het diagnostische proces vormgeven. Specifiek willen we jullie laten kennis maken hoe de pedagogische dienst in een casus aan de slag gaat. We laten jullie aan de hand van een casus en filmmateriaal ervaren en geprikkeld worden in de manier waarop wij invulling geven aan het protocol (concreet vanuit de blik van de pedagogische dienst).

Workshop 3: Het belang van het samenspel tussen Groepsbegeleider-IB, Psycholoog en Contextbegeleider
OOOC De Grote Robijn – max. 25 deelnemers

In coronatijden merken we steeds meer de grote nood van samenwerken en flexibiliteit. In OOOC De Grote Robijn zien wij crisis als kansen. Gezien de steeds meer en meer complexe problematieken willen we zo naadloos en transparant mogelijk samenwerken om tot een gefundeerd en interdisciplinair advies te komen. Dit in het belang van en samen met de cliënt. In OOOC De Grote Robijn kijken we steeds vanuit ieders deskundigheid, expertise en eigenheid, zonder te oordelen, naar ons handelingsgericht diagnostisch proces. Elk lid van het multidisciplinair team heeft zijn eigen belangrijke rol hierin doorheen het hele proces en ieder speelt in op elkaar.

In onze workshop/conceptstore, kan je komen proeven, kijken, voelen, horen en uiteraard doen. Samenwerken, verschillende disciplines, leren van elkaar, informatie delen ... om tot een gezamenlijk doel te komen is cruciaal in ons OOOC. Aan de hand van casuïstiek, videomateriaal en eigen ervaringen en verhalen willen we jullie het belang van het samenspel tussen Groepsbegeleider-IB, Psycholoog en Contextbegeleider laten zien.

Workshop 4: Schema's in beeld
OOOC Kruispunt – max. 25 deelnemers

Cognitieve schema's laten zich vaak niet makkelijk grijpen en blijven daardoor dikwijls onderbelicht of vaag in het verhaal dat we met kinderen, jongeren en ouders bouwen. De schemataal biedt ons als hulpverlener nochtans veel kansen, niet in het minst om met gezinnen in dialoog te gaan. Deze workshop wil dit tastbaarder en meer voelbaar maken. De workshop gaat twee kanten uit. Enerzijds is er een theoretisch stuk waarin de schema's worden geplaatst in een werkbaar kader. Anderzijds wordt concreet ingegaan op herkenbare illustraties en methodieken bruikbaar voor verschillende disciplines.

Workshop 5: De Leefgroep als hypothese-toetsende ruimte
OOOC 't Pasrel – max. 25 deelnemers

We luisteren naar het verhaal van mensen, maar we kijken ook. Wat zien we gebeuren in de leefgroep tijdens onze begeleiding? En kan wat we zien ook deel worden van het verhaal? Het leefgroep gebeuren is voor een geplaatste jongere een ingrijpende gebeurtenis. Het samen meemaken van een klein moment van ruzie, verdriet of plezier vertelt ons soms zoveel meer dan het ingeplande IB- of contextgesprek. Deze workshop gaat over het dagelijkse leven van de jongeren (en hun context) in de leefgroep en hoe we daaruit leren om onze hypothesen te toetsen. De groepsbegeleider ondersteunt de begeleiders bij het maken van observaties in de leefgroep voor het verslag en advies. Dit doet de groepsbegeleider door onder andere opdrachten in het logboek; gebaseerd op de geformuleerde hypothesen. De groepsbegeleider biedt inhoudelijke ondersteuning aan de begeleiders vanuit referentiekaders in functie van het individueel gedrag van de jongere. We gebruiken onze leefgroep ook als ruimte om ouders te betrekken om zodoende observaties te verkrijgen van de jongere in relatie met één of meer zorgfiguren. Tijdens deze workshop gaan we graag dieper in op het werk van deze 'groepsbegeleider'. We maken dit concreet door het proces van een begeleiding van start tot einde te doorlopen aan de hand van casussen -12 en +12-jarigen. We bespreken wat de groepsbegeleider doet om de handelingsgerichte diagnostiek vanuit de leefgroep werking te ondersteunen.

Workshop 6: Toepassing van het protocol op een casus uit de praktijk
OOOC Ter Heide – max. 25 deelnemers

Wil je graag een workshop volgen als opfrissing voor hoe je hypothesen opstelt, toetst en hoe je dit vervolgens kan omzetten in een verslag? Dan is de volgende workshop misschien iets voor jou... Aan de hand van een concrete casus tonen we het proces van hypothesen opstellen, zoeken van de juiste referentiekaders, het onderzoeken en toetsen en tenslotte het omzetten in integratief beeld, een advies met handelingsgerichte doelstellingen en de verslaggeving. We willen demonsteren hoe we in OOOC Ter Heide het protocol implementeren in onze werking en dit met bijzondere aandacht voor het hypothesetoetsend model.

Workshop 7: Universele noden, nodig?!
OOOC Kiosk – max. 25 deelnemers

Bij elke opstart van een oriëntatie hebben we als OOOC te maken met een veelheid aan gegevens, er komt veel informatie op je af als hulpverlener. Het universele nodenmodel helpt om in die veelheid structuur te brengen. Daarnaast is het een eenvoudig model, een model dat toepasbaar is op alle culturen. In deze workshop zoomen we graag samen in op: een algemene kennismaking met het nodenmodel, hoe het nodenmodel toepasbaar is op je eigen leven, hoe het model gebruiken bij het stellen van hypothesen, hoe het integratief beeld verwerken in de samenvatting van je advies a.d.h.v. het nodenmodel en tenslotte welke

doelstellingen we kunnen koppelen aan elke nood. Lijkt deze workshop en het werken met het nodenmodel je wat, schrijf je dan zeker in.

KEUZE KORTE WORKSHOP

(** Blok 13u15 & *** Blok 14u15)

Workshop 8: Hoe leefgroepbegeleiding betrekken in HGD OOOC Elkeen – max. 22 deelnemers

In deze interactieve workshop, ga je samen met ons nadenken hoe de kunde en kennis van de leefgroepbegeleiding kan gebruikt worden in het HGD-proces. We zoomen hierbij in op hoe Elkeen HGD vormgeeft in de werking: elke individuele begeleider is ook leefgroepbegeleider, op welke momenten in het proces betrekken wij het voltallige team bij het diagnostisch proces, op welke manier wordt het team bij dit proces betrokken, hoe proberen wij de expertise van het team zo optimaal mogelijk mee te nemen in het proces van HGD?

Workshop 9: Structuur wekelijks MDT-overleg OOOC Glorieux – max. 24 deelnemers

Het biedt een structuur en overzicht van wekelijks een MDT-overleg binnen het diagnostisch proces te hebben. Daarbij is afstemming tussen alle disciplines van belang. In deze workshop bieden we een overzicht hoe wij wekelijks met de psycholoog, contextbegeleider en IB overleggen over het diagnostisch proces en dit op een gestructureerde manier met aandacht voor het HGD-proces. We doen dit aan de hand van een presentatie van de werksjablonen. We hebben hierbij oog voor het ecologisch model, hypothesevorming en advies naar de vervolghulpverlening. Deze sjablonen zijn een vertaling van HGD naar de MDT (mini-teams). We zorgen ervoor dat het HGD-proces op een gestructureerde manier verloopt en dat hypothesevorming met het volledige MDT gebeurt. We zetten in op regelmatig en gestructureerd samen zitten om op die manier samen het HGD-proces aan te gaan.

Workshop 10: HGD in het kort: Hoe HGD inzetten in een kortdurend traject rechtstreeks toegankelijke diagnostiek. OOOC De Wijzer – max. 10 deelnemers

Je bent nieuwsgierig naar hoe een regulier traject HGD zich kan vertalen naar een traject Rechtstreeks Toegankelijke Diagnostiek met een looptijd van 45 dagen? Je wil van een OOOC die deze transitie aan het doormaken is horen hoe de uitgangspunten, de theoretische modellen en het procesmatig karakter van de HGD toepasbaar zijn in korte diagnostische trajecten? Je hebt hierbij misschien zelf reeds ervaring met het adapteren van de HGD naar andere werkvormen en wil graag deze ervaring zelf ook met anderen delen? Of je staat met het OOOC voor eenzelfde transitie in de werking en wil horen waar kansen of bedreigingen liggen en wat helpend kan zijn om zelf deze oefening te maken...? Dan is deze workshop misschien wel iets voor jou. We willen vertrekken van de kernvragen in het protocol HGD (Wat is er aan de hand? Waarom is dit aan de hand? Wat is er nodig om dit aan te pakken?) de probleemstelling aanbrengen van hoe de inhoud (integrale kijk, de drie theoretische modellen, ...) en het proces (diagnostische fasen, het dialogisch karakter, ...) van de handelingsgerichte diagnostiek te vertalen vallen naar een diagnostisch traject met een beperkte duur, vertrekkende vanuit een afgebakende hulpvraag. Daarnaast wensen we ruimte te maken voor de eigen vertaal oefening van deze probleemstelling en discussie, eigen ervaringen en kritische bedenkingen vanuit de deelnemers aan de workshop.

Workshop 11: Een poging tot vertaling in de praktijk van OOOC 't Laar via concrete tools OOOC 't Laar – max. 30 deelnemers

Hoewel elk OOOC reeds jaren werkte in 'de geest van het protocol handelingsgerichte diagnostiek', stonden we met zijn allen voor de uitdaging een aantal processen meer te gaan expliciteren. Soms leek het alsof we bovenop ons intense werken nog bijkomende opdrachten kregen in functie van het volbrengen van de handelingsgerichte diagnostiek. Binnen 't Laar gingen we op zoek naar een concrete vertaling. We zorgden voor een visueel tijdsplan en een aanpassing van een aantal interne formulieren en gingen op

zoek naar gebruiksvriendelijke instrumenten. Het blijft tot op de dag van vandaag een zoektocht. We noemen ons gezins experten op dit terrein, maar delen graag onze pogingen tot implementatie en inspiratie (ondermeer visualisering van het tijdspad en werken met cognitieve schema's, 'schema vragenlijst jongeren' Ugent).

Workshop 12: Werken met een integratief beeld als leidraad doorheen het HGD-proces
OOOC De Bries – max. 30 deelnemers

Om het functioneren van de jongere en zijn context in beeld te brengen, maken we gebruik van een integratief beeld. Het onderzoek waaruit indicaties en adviezen voortvloeien, zijn geënt op dit integratief beeld. Het integratief beeld is een flexibel en dynamisch werkinstrument dat zowel het interdisciplinair team als de cliënten helpt om vat te krijgen op de complexiteit van de situatie. Deze workshop is gericht op deelnemers die zoekende zijn naar hoe ze complexe situaties visueel zichtbaar en hanteerbaar maken om vandaaruit gericht hypothesen te formuleren, te toetsen en indicaties en adviezen te formuleren. Het is een concreet instrument dat de bekomen informatie tegen de achtergrond van de theoretische modellen binnen de handelingsgerichte diagnostiek met elkaar verbindt.

Aan de hand van een casus en concrete voorbeelden wordt het proces uitgelegd hoe het integratief beeld evolueert van een voorlopig naar een getoetst beeld waarop we uiteindelijk onze indicaties, onze adviezen en ons oriëntatieverslag baseren. Er is telkens aandacht voor de verschillende rollen en taken van de betrokken personen (cliënt, context, individuele begeleider, psycholoog, contextbegeleider, leefgroep en het team).

Workshop 13: Samen werken aan een gedragen indicatiestelling
OOOC Luein – max. 10 deelnemers

Tijdens deze workshop willen we een zicht geven op hoe we binnen OOOC Luein pogen tot een gedegen indicatiestelling te komen, waarbij wij bij de ontwikkeling ervan het cliëntstelsel een meer volwaardige plaats willen geven. We willen tijdens deze workshop een schets geven van ons intern proces, hoe we aan het evalueren zijn van een duidelijk afgesproken protocol HGD naar een eigen gedistilleerd, concreet verhaal waar de indicatiestelling centraal staat. We nemen jullie mee op onze zoektocht met interne diversiteit in visies, wrevels die we ervaren bij verandering, uitdagingen waar we op botsen. We willen in ons OOOC twee knelpunten aanpakken, verankerd in een nieuwe vorm van verslaggeving: (1) Hoe meer cliëntparticipatie ontwikkelen doorheen het proces van HGD; (2) We willen de verslaggeving naar een reële inhoud brengen, zinvol voor alle partijen, met een hogere leesbaarheid (voor CPA, collega hulpverleners en cliëntstelsel). Daarnaast willen we het kernverslag meer downsizen, waar vooral de indicatiestelling zal uitgewerkt worden.

Misschien zijn jullie zoals ons ook 'zoekende', dan is deze workshop wel iets voor jou?

Hoe inschrijven?

Wil je deze inspirerende verdiepende vormingsdag met alle OOC's voor geen geld van de wereld missen...
Surf dan als de bliksem naar <https://forms.gle/bKUJkXo27UhSfoqo8> en vul het inschrijvingsformulier in.

- Je kunt je inschrijven voor plenaire gedeeltes van het programma (onbeperkt aantal deelnemers). Je ontvangt na inschrijving een link waarmee je op 06/05/2021 toegang krijgt tot het ZOOM-platform om de lezingen te volgen.
- Je kunt je daarnaast ook nog inschrijven voor lange of korte workshops door je keuze hiervoor door te geven. Afhankelijk van welke workshop je hebt gekozen, krijg je dan een aparte link om in te loggen tijdens de workshop-blokken.

Om ieder OOC voldoende kans te geven om workshops te volgen, richten we ons voor de workshops naar een 6-tal deelnemers per OOC. Let op de plaatsen zijn beperkt per workshop!

Om onze plaatsen zo goed mogelijk te benutten, hebben we afgesproken dat we per provincie de inschrijvingen verdelen:

- ✓ Vlaams-Brabant: 16 plaatsen
- ✓ Antwerpen: 48 plaatsen
- ✓ Limburg: 12 plaatsen
- ✓ Oost-Vlaanderen: 24 plaatsen
- ✓ West-Vlaanderen: 24 plaatsen

Graag je inschrijven vóór 25/04/2021

We zien jullie graag allen op het online platform op 06/05/2021 om te genieten van een inspiratieve verdiepende vormingsdag!